

Metody evaluačního výzkumu v sociální politice a sociální práci

Cílem kurzu je

(1) prohloubit znalosti specifických interdisciplinárních výzkumných postupů v oblasti evaluace sociálních programů a politik (studiem literatury)

(2) aplikovat je na vybraných problémech a opatřeních programů sociální politiky.

Základní metodologické okruhy: využití klasických metod (statistický rozbor, survey, rozhovor, field-work), metody evaluačního výzkumu použité v různých fázích sociálního programu a politiky. K vybraným okruhům budou doktorandi zpracovávat specifickou zadanou analýzu.

Zadání:

Vypracovat vlastní projekt komplexně pojatého evaluačního výzkumu s využitím jak klasických sociologických metod tak specifických metod evaluace sociálních programů. Projekty se mohou vztahovat k tématu doktorské disertační práce. Forma textu: žádost o finanční podporu projektu (vědecká grantová agentura apod.) Rozsah každého textu cca 20 stran.

Součástí návrhu bude také posouzení hodnotitelnosti výsledků.

Specifikace projektu

Vypracovat vlastní projekt procesní evaluace zaměřené na popis a hodnocení různých fází *implementace programů*. Projekt využije jednu z vybraných ucelených procedur evaluace implementačního procesu a autor provede zdůvodnění výběru. Například formativně rozvojová strategie počáteční fáze implementace, strategie řešení problémů, empowerment strategie, formativně rozvojová strategie zralé implementace, analýza transformace cílů, evaluace kapacity programu, analýzy implementačního deficitu, analýza zralosti a odolnosti (robustnosti) organizace programu.

Autor využije klasické metody sociálněvědního výzkumu a kombinace kvantitativních a kvalitativních metod. Součástí návrhu bude i posouzení hodnotitelnosti implementace a validity a přesnosti získaných poznatků pomocí plánovaných metod.

Předpokládaná struktura projektu:

Problém, jeho kontext, potřeba hodnocení a základní otázka

Shrnutí dosavadních poznatků, otázky k řešení

Teoretická východiska hodnocení (,programová teorie‘) a zpřesnění cíle hodnocení

Výzkumná otázka, dílčí otázky, hypotézy

Metodologie hodnocení: náznak operacionalizace, metodické-výzkumné postupy, data

Výzkumné aktivity, harmonogram

Předpokládaný přínos hodnocení, využití poznatků

Podmínky studia předmětu:

Odevzdání textů, jejich uznání učitelem a prezentace v semináři.

Předmět je ukončen zkouškou.

Zkouška má dvě části:

Část A (1) obhajoba projektu před komisí nebo (2) získání grantu na základě projektu.

Část B Diskuse vybraných metodologických otázek výzkumu v SPSP před komisí.

Hodnocení sociální politiky a sociální práce, evaluační výzkum (2 hodiny)

garant a vyučující: Winkler

povinná literatura:

Rossi P.H., Freeman H.E., Lipsey M.W., *Evaluation. A Systematic Approach*, 6th edition, Sage, London, 1999

Weimer D.L., Vining A.R. : *Policy Analysis. Concepts and Practice*. N.Jersey, Prentice Hall 1992.

Journal of European Social Policy. poslední ročník, vybrané stati.

Patton M.Q. *Qualitative Research and Evaluation Methods*. Sage, London 3vol. 2002

Chen H.T. : *Theory-Driven Evaluation*. Sage, London 1990

Chen H.T. : *Practical Program Evaluation*. Sage, London 2005

doporučená literatura :

OECD : *Evaluating Labour Market and Social Programmes The State of Complex Art*. Paris 1991.

Deleeck H, Van den Bosch, K., De Lathouwer L. : *Poverty and the Adequacy of Social Security in the EC*. Avebury, Aldershot. 1992.

Mitchell, D. : *Income Transfers in Ten Welfare States*. Avebury Aldershot, 1991.

Stephen Stich: *The Fragmentation of Reason. Preface to a Pragmatic Theory of Cognitive Evaluation* MIT press, 1993

Dahler-Larsen P., *From Programme Theory to Constructivism*, *Evaluation*, vol. 7, n.3, 2001

Davis I. C., *Evaluation and Performance Management in Government*, *Evaluation*, vol. 5, n.2, 1999

Denzin N. K. and Lincoln Y. S., *Collecting and Interpreting Qualitative Materials*, Sage, London, 1998

EC-DGV, *Guidelines for Systems of Monitoring and Evaluation of ESF Assistance in the Period 2000-2006*, July 1999

Fitz Gibbon C.T., Lynn Lyons M., *How to Design a Program Evaluation*, Sage, London, 1991

Gao, United States General Accounting Office, Program Evaluation and Methodology Division, *Designing Evaluations*, March 1991

Grant D.L., *Monitoring Ongoing Programs*, Jossey Bass, San Francisco, 1978

Gredler M. E., *Program Evaluation*, Prentice Hall, 1996

Guba E.G., Lincoln Y.S., *Fourth Generation Evaluation*, Sage, London, 1989

King J.A., Morris L.L., Fitz-Gibbon C.T., *How to Assess Program Implementation*, Sage, London, 1987

Lee T.W., *Using Qualitative Methods in Organisational Research*, Sage, London, 1999

Mark M.M., Henry G.T., Julnes G., *Evaluation. An integrated framework for understanding, guiding and improving public policies and programs*, Jossey-Bass, San Francisco, 2000

Martin S., Sanderson I., *Evaluating Public Policy Experiments: measuring outcomes, monitoring processes or managing pilots?*, *Evaluation*, vol. 5, n.3, 1999

Clegg S.R. et al. (eds.), *Handbook of Organisational Studies*, Sage, London, 1996
OECD, *Evaluating Labour Markets and Social Programmes. The State of a Complex Art*,
Ocse-Ocde, Paris, 1991
Owen J.M., Rogers P., *Program Evaluation. Forms and Approaches*, Sage, London,
1999
Patton M.Q., *Utilization-Focused Evaluation*, Sage, London, 1997
Pawson R. and Tilley N., *Realistic Evaluation*, Sage, London, 1998
Posavac E.J., Carey R.G., *Program Evaluation (Methods and Case Studies)*, Prentice
Hall, Englewood Cliffs, 1992
Pressman J.L., Wildavsky A., *Implementation*, University of California Press, Berkeley,
1984
Rubin H. & Rubin I., *Qualitative Interviewing: The Art of Hearing Data*, Sage, London,
1995
Sanderson I., *Complexity, Evaluation and Evidence-Based Policy*, paper presented to the
IV Conference of the European Evaluation Society, Lausanne, October 2000
Schmid G., O'Reilly J., Schomann K. (eds.), *Handbook of Labour Market Policy and
Evaluation*, E. Elgar, Cheltenham (UK), 1996
Scriven M.S., *The Evaluation Thesaurus*, Thousand Oaks, CA Sage, London, 1991
Shaw I.F., *Qualitative Evaluation*, Sage, London, 1999